

PROJEKT

UCHWAŁA Nr...../...../2021 RADY GMINY SKĄPE

z dnia grudnia 2021 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok

*Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119) **uchwala się, co następuje:***

Rozdział 1. Wprowadzenie

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

2. Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Skąpe na rok 2022, uwzględnione zostały założenia wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 oraz rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 2.

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Skąpe i wnioski do realizacji

§ 2. Program został opracowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy. W przygotowaniu diagnozy wykorzystano dane GUS, PARPA oraz informacje uzyskane z dostępnych rejestrów Urzędu Gminy Skąpe. Zakres prowadzonej analizy pozwolił na kompleksową ocenę zjawisk związanych ze stosowaniem wybranych substancji psychoaktywnych, pojawiających się czynnikach ryzyka oraz potencjalnych szkód nimi powodowanych w badanej społeczności.

§ 3. Wnioski do realizacji zadań w zakresie profilaktyki w świetle wyników uzyskanych z przeprowadzonej diagnozy:

1) działania profilaktyczne powinny się przede wszystkim koncentrować na budowaniu właściwych postaw wobec spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież oraz dorosłych, a także na budowaniu właściwych postaw wobec palenia nikotyny;

2) w przypadku dzieci poniżej 13 roku życia zasadnym wydaje się być realizacja programów profilaktyki pierwszorzędowej lub uniwersalnej skierowanej do całej populacji szkoły, aby jak najwcześniej zapobiegać pierwszym próbom zachowań ryzykownych;

Celem profilaktyki pierwszorzędowej jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą młodemu człowiekowi radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi i z przeżywanymi w związku z nimi emocjami. Natomiast profilaktyka uniwersalna dostarcza ogólnej wiedzy na temat zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i chroniących, danych epidemiologicznych oraz tworzy wspierający, przyjazny klimat szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne i poczucie wartości, motywację do osiągnięć zarówno uczniów, jak i nauczycieli.

3) w przypadku dzieci i młodzieży powyżej 13 roku życia należałoby również realizować programy profilaktyki pierwszorzędowej i uniwersalnej; z uwagi na kontakt młodzieży z alkoholem wydaje się uzasadnione realizowanie programów profilaktyki drugorzędowej i selektywnej dla wybranych grup uczniów; profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grupy podwyższonego ryzyka, do osób podejmujących zachowania ryzykowne natomiast profilaktyka selektywna ukierunkowana jest na uczniów z grupy zwiększonego ryzyka.

Cele te mogą być osiągnęte między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących substancji psychoaktywnych, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów.

Rozdział 3.

Główny cel Programu

§ 4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa zakres i formę zadań realizowanych jako zadanie własne gminy. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania przedmiotowych problemów i związanych z nią sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy.

Rozdział 4.

Zadania programu i sposoby ich realizacji

§ 5. Zadaniem przyjętymi do realizacji w programie są w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i wsparcia i dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalno-oświatowych i oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych;
- 4) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w tych sprawach.

§ 6. Zadania opisane w § 5 będą realizowane poprzez:

- 1) finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego realizującego zadania w gminie wg ustalonego harmonogramu w zakresie konsultacji i motywowania do podjęcia leczenia osób uzależnionych i ich rodzin;
- 2) organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi, dziećmi z rodzin, w których występują problemy uzależnień;
- 3) podejmowanie rozmów motywacyjnych do podjęcia leczenia odwykowego przez Komisję, w tym informowanie o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii uzależnień;
- 4) współpracę z placówkami leczenia odwykowego, podmiotami leczniczymi, Prokuraturą i Policją w Świebodzinie, OPS, kuratorami sądowymi i szkołami;
- 5) motywowanie i kierowanie na leczenie, udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom;
- 6) przeszkolenie animatorów sportu oraz kultury — do projektowania i realizacji programów profilaktycznych;
- 7) realizację działań konsultacyjnych w szczególności dla dzieci, młodzieży, rodziców i kobiet w ciąży, w zakresie uzależnień i możliwości uzyskania pomocy;
- 8) organizowanie i finansowanie grup terapeutyczno-edukacyjnych dla osób współuzależnionych,
- 9) organizowanie, finansowanie zajęć dla uczniów rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne;
- 10) aktywne włączanie się w realizację procedury „Niebieska karta” we współpracy z Policją, OPS, kuratorami sądowymi, innymi podmiotami;

- 11) współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w szczególności zagrożonych uzależnieniami;
- 12) współpracę z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy dzieciom z rodzin, w których występują problemy uzależnień;
- 13) współfinansowanie świetlic środowiskowych w zakresie działalności i zakupu materiałów edukacyjnych niezbędnych do prowadzenia zajęć;
- 14) współfinansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych i profilaktyczno-wychowawczych w szkołach;
- 15) popularyzację wiedzy na temat uzależnień i wynikających z nich zagrożeń (plakaty, prelekcje, spotkania, spektakle teatralne i tworzenie pótek profilaktyki w bibliotekach);
- 16) udział w kampaniach edukacyjnych lokalnych i krajowych;
- 17) przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym w związku z nadużywaniem alkoholu;
- 18) zapraszanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie, w celu rozpoznania problemu uzależnienia, w tym przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia zmian;
- 19) kierowanie na badanie przez biegłych (psychiatra, psycholog) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkomanii i ich finansowanie;
- 20) kontynuowanie wspierania i współfinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży, dorosłych (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturalno-oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz wyjazdów o charakterze kulturalnym organizowanych dla uczniów z terenu tutejszej gminy;
- 21) współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych kierowanych, realizowanych przez kluby sportowe z terenu gminy;
- 22) doposażenie w sprzęt i materiały podmioty realizujące programy profilaktyki, w tym zajęcia sportowe, zakup nagród dla uczestników turniejów sportowych prowadzonych przez animatorów sportu;
- 23) organizowanie spotkań i szkoleń dla rodziców, kadry pedagogicznej na temat choroby alkoholowej, narkomanii i wynikających z nich zagrożeń w celu podniesienia kompetencji wychowawczych;
- 24) wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej w zakresie promowania zdrowego stylu życia;
- 25) współpracę z podmiotami gminnymi w zakresie organizacji i finansowania koncertów, spektakli, programów z wyraźnym odniesieniem profilaktycznym;
- 26) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (m. in. kampanie społeczne, edukacja w szkołach, współpraca na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym).

Rozdział 5.

Oczekiwane rezultaty programu

§ 7. 1. Oczekiwany rezultatami programu jest zmniejszenie bądź ograniczenie zjawiska występowania problemów alkoholowych.

2. Wskaźniki oceny realizacji programu:

- 1) liczba porad, konsultacji udzielonych przez Punkt Konsultacyjny;
- 2) liczba rozmów motywacyjnych przeprowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) liczba kampanii o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych;
- 4) liczba osób wobec których podjęte zostały czynności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i prokuraturę, zmierzające do orzeczenia przez sąd poddania się leczeniu odwykowemu;
- 5) liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie procedury w przedmiocie zastosowania przez Sąd obowiązku podjęcia leczenia odwykowego;

- 6) liczba osób biorących udział w zajęciach sportowych realizowanych na boiskach sportowych i wielofunkcyjnych;
- 7) liczba warsztatów, spektakli i programów profilaktycznych realizowanych w szkołach, przedszkolach;
- 8) liczba osób biorących udział w warsztatach, spektaklach i programach realizowanych w szkołach, przedszkolach.

Rozdział 6.

Źródła i zasady finansowania programu

§ 8. 1. Źródłem finansowania zadań programu są środki pochodzące z opłat na korzystanie za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Finansową podstawę realizacji programu stanowią dochody Gminy Skąpe z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- § 9.** 1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Skąpe przysługuje miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe za prace wykonywane w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu, bez względu na ilość posiedzeń komisji, dyżurów członków komisji, przeprowadzonych kontroli przestrzegania zasad korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz uczestnictwa w posiedzeniach sądowych w sprawach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej ustala się w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia ustalanego na podstawie ustawy z 10 października 2002 o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).
 3. Za każdą nieobecność członka komisji na posiedzeniu, dyżurze, kontroli bądź posiedzeniu sądowym wysokość wynagrodzenia podlega zmniejszeniu o 50%.
 4. W przypadku, gdy członek komisji w danym miesiącu nie uczestniczy w żadnych pracach komisji wynagrodzenie ryczałtowe nie przysługuje.
 5. Podstawą do stwierdzenia obecności członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniu, dyżurze, uczestniczenia w przeprowadzonej kontroli jest lista obecności podpisana przez uczestniczących.
 6. Wynagrodzenie ryczałtowe wypłacane jest za dany miesiąc z dołu do 5 dnia następnego miesiąca.
 7. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży, poniesionych w celu wykonywania obowiązków służbowych, wg. zasad określonych w rozporządzeniu obliczonych przy odpowiednim zastosowaniu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167).

Rozdział 8.

Postanowienia końcowe

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy - zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 wspomnianej ustawy realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Ustawa w sposób jednoznaczny określa, iż środki uzyskiwane przez gminę z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – nie mogą być wykorzystywane na żadne inne cele niż te, które zostały określone w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie uchwały.